

PK

Kutajärvi

Hollolan kirkonkylän kaakkoispuolella sijaitseva Kutajärvi on Päijät-Hämeen tunnetuimpia ja pisimpään seurattuja lintupaikkoja. Aktiivinen retkeily alkoi Kutajärvellä jo 1960-luvulla. Järvi on tarjonnut lintuharrastajille lukuisia mieleen painuneita elämyksiä.

Kutajärvi on vuosien saatossa muuttunut ehkä enemmän kuin yksikään toinen maakunnan linturetkikohteista: laitumina käytetyt ranta-alueet ovat pajuttuneet, pensaikot ja puusto ovat sulkeneet rantamaisemaa ja vesikasvillisuuskin on vähentynyt. Linnustokaan ei ole entisen veroinen, mutta järvi tarjoaa silti paljon nähtävää varsinkin jäidenlähden aikoihin, jolloin sinne kerääntyy runsaasti vesi-

lintuja. Lisää katseltavaa löytyy ympäristön pelloilta, jotka houkuttelevat lintuja myös syksyisin.

Kutajärvi on entinen Vesijärven salmi, joka on kouroutunut eroon muusta järvestä luultavasti 1600-luvulla tehdyssä pinnanlaskussa. Esi-isien töistä ovat muistona järveä reunustavat alavat pellot sekä Kutajärven ja Laasonpohjan välinen suo. Koko Kutajärvi on luonnonsuojelualuetta, johon vesialueen lisäksi kuuluvat tulvavesien ruokkimat pohjoispään rehevät rantametsät.

Linnusto

Kutajärven lintuelo on maakunnan muiden lintuvesien tavoin vilkkainta kevätmuuton aikaan, jolloin järvelle kerääntyy runsaasti silkkiuikkuja ja muita vesilintuja. Niitä säestävät naurulokki, pääskyt ja myöhemmin keväällä pikkulokki ja kalatiira. Silkkiuikun,

Taivaanvuohi, EL

Kaulusbaikara, PK

punasotkan ja uivelon muutonaikaisena lepäilypaikkana Kutajärvi on maakunnan huippua. Toisinaan kuikkiakin on tavattu muutamia kymmeniä kerrallaan. Helposti havaitaviin lintuihin lukeutuvat keväisin myös kaulusbaikara, kurki, ruskosuohaukka, nuolihaukka ja sääksi.

Kevätmuuttokauden jälkeen järvi tuntuu hiljenevän. Pesivä linnusto on monipuolinen, mutta linnut pesivät hajallaan, eikä niitä näy keväiseen malliin. Pesimälajistoon kuuluvat esimerkiksi haapana, punasotka, tukkasotka, nokikana ja luhtakana. Kurkipareja järvelle mahtuu viisi ja laulujoutseniakin kolme paria. Alkukesästä yölaulajien konserttia ylläpitävät ruovikoiden ruoko- ja rytikertuset sekä rantametsien useat satakielikoiraat.

Syksyisin järven vesilinnusto on vaihtelevaa. Telkkä, sinisorsa, tavi ja haapana kuuluvat peruslajeihin.

Kutajärvi on suuresti vähentyneen punasotkan merkittävä levähdysalue. PK

Lokakuussa niiden seuraan liittyvät uivelo, tukkasotka, isokoskelo sekä laulujoutsen. Viimeiset joutsenet jättävät järven vasta talventulon pakottamana.

Saapumisohje ja havainnointi

Lahdesta Suomatkan pelloille on järvenrantareittiä noin 11,5 km ja Kutajärven lintutornin parkkipaikalle runsaat 15,5 km. Lahden keskustasta järvenrantareitti lähtee vanhan linja-autoaseman ja museon (kartanon) välistä lähtevää Kartanonkatua, joka jatkuu Hollolaan johtavalle Jalkarannantielle–Rantatielle (2956). Hollolan Salpakankaalta Kutajärven lintutorin parkkipaikalle tullaan joko Messilän tai Vesalan kautta. Matkaa on noin 12 km.

Lahdesta päin tullessa on hyvä katsastaa ensimmäisenä Rantatietä reunustavat Suomatkan pellot. Lintuja on erityisesti tulvalätäköillä ja syksyisin sänkipelloilla, jotka kelpaavat ruokailupaikaksi mm. järvellä yöpyneille valkopsokihanhille. Ruisrääkkä on kesäaikaan peltoaukean vakiolintuja.

Peltoaukean keskeltä kääntyy kapea hiekkatie järven rannalla sijaitsevalle Sarvikuutin kesämökki-alueelle. Mökkialueen saunarannassa on lintujen tarkkailuun sopiva laitur, jossa lintuyhdistyksen jä-

Jalohaikara. PK

TYYPPILAJIT Haapana, punasotka, uivelo, kaulushaikara, ruskosuohaukka, sääksi, luhtakana, ruokokerttunen, pajusirkku

MUITA LAJEJA Harmaasorsa, pikkutikka, satakieli, kultarinta, mustapääkerttu, sirittäjä

HARVINAISUUKSIA Pikku-uikku, jalohaikara, haarahaukka, arosuohaukka, punajalkahaukka, liejukana, pikkuhuitti, kääpiöhuitti, lampiviklo, heinäkurppa, mustatiira, valkosiipiitiira, isolokki, turturikyhyky, kuningaskalastaja, tunturikiuru, mustaleppälintu, viiksitimali, viitaiainen

Auto- ja katselupaikkoja

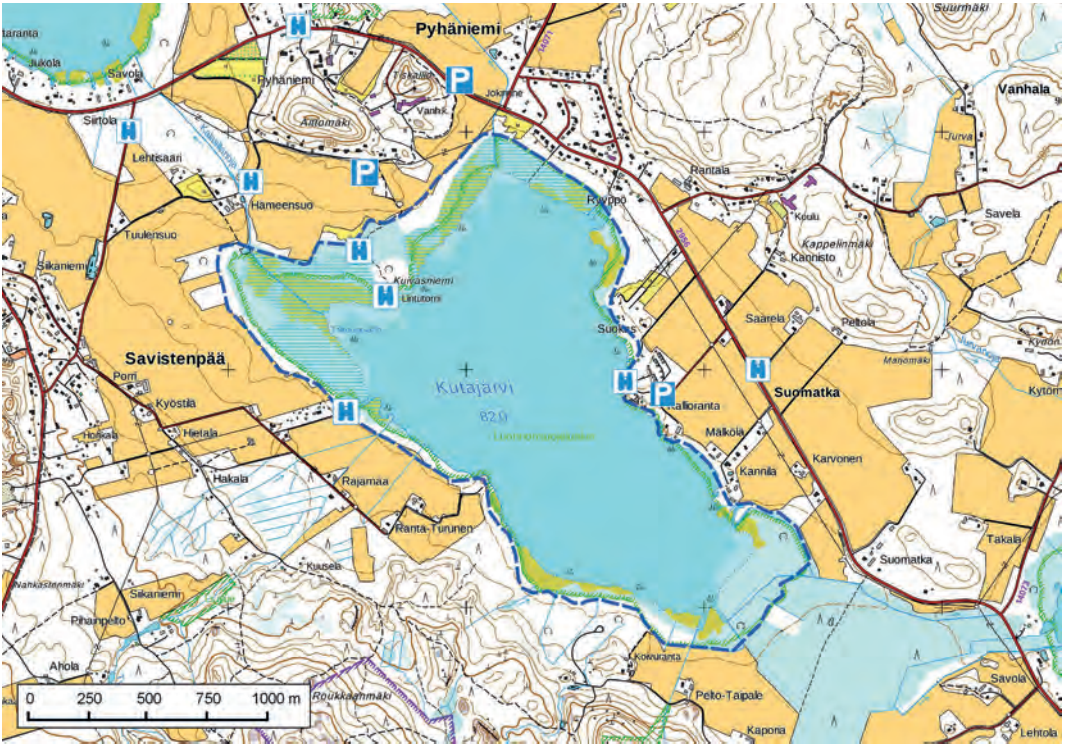
Rantatie: N 6769194 E 417927 ja N 61°02,938' E 25°28,807'

Mäentaustantie: N 6768867 E 417612 ja N 61°02,758' E 25°28,466'

Sarvikuutti: N 6767886 E 418832 ja N 61° 2,245' E 25° 29,845'

Lintutorni: N 6768320 E 417690 ja N 61°02,465' E 25°28,567'

Savistenpään ranta: N 6767825 E 417505 ja N 61°02,196' E 25°28,373'

senillä on lupa käydä. Hyvä on kuitenkin muistaa, että laituri on saunavuorojen aikana varattu uima-reille ja autokin on turhan häiriön välttämiseksi syy-tä jättää mökkialueen portin pieleen ensimmäisille vapaille parkkipaikoille.

Muulloin kuin kevätsulien aikaan järven linnut näkee parhaiten pohjoisrannan niemessä olevasta metallirakenteisesta lintutornista. Tornille joh-taa pellonreunaa myötäilevä, rantalehdon läpi vievä 700 metrin mittainen luontopolkureitti. Polku al-kaa Mäentaustantien päässä olevalta pieneltä pysä-köintialueelta. Polun alkuun pääsee myös Rantatien

Pääjät-Hämeen ensimmäiset viiksitimalit pesivät Kutajärvellä kesällä 1991. El

varrella olevalta pysäköintipaikalta pellon reunan ulkoilutietä seuraamalla. Reitti on toteutettu osan matkaa pitkospuina ja se on käyttökelpoinen ympäri vuoden. Lintutornista näkee lähes koko järven. Kävelymatkalla voi kesäisin kuulostella lehtojen lintuja, joita on tarjolla edustava valikoima. Reitin varrelle on pystytetty toinenkin lintujenkatse-lupaikka, ”länsipään lava”, joka on jäänyt puuston katveeseen, mutta soveltuu hyvin kosteikkoalueen yölintujen kuunteluun.

Kutajärven ympäristössä on kesäisin runsaasti yölaulajia. Parhaita kuuntelupaikkoja ovat Pyhäniemen kartanon tienoo sekä Kutajärven laskuo-
jan varsi.